

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2014 m. balandžio 22 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Laimučio Alechnavičiaus, Laimės Baltrūnaitės (pranešėja), Anatolijaus Baranovo, Ramūno Gadliausko ir Dainiaus Raižio (kolegijos pirmininkas), sekretoriaujant Aušrai Dzičkanecienei, dalyvaujant pareiškėjo atstovei advokatei Laurai Čereškaitei-Kinčiuvienei, atsakovo atstovėms Gintarei Lapkauskienei ir advokatei Astai Jakutytei-Sungailienei, viešame teismo posėdyje išnagrinėjo norminę administracinę bylą pagal Lietuvos Respublikos Seimo nario Remigijaus Šimašiaus pareiškimą ištirti, ar Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 1V-460 patvirtinto „Abonento teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo“ 30 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui, 37 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai ir Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalims, 38 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai ir konstituciniam teisinės valstybės principui, 42 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, 4 straipsnio 2 daliai, 8 straipsniui ir konstituciniam teisinės valstybės principui, 46 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, 4 straipsnio 2 daliai, 8 straipsniui ir konstituciniam teisinės valstybės principui.

Išplėstinė teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I.

1. Pareiškėjas Lietuvos Respublikos Seimo narys Remigijus Šimašius (toliau – ir pareiškėjas) pareiškimu (I t., b. l. 1–6) kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą, prašydamas panaikinti atsakovo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – ir Ryšių reguliavimo tarnyba, atsakovas) direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 1V-460 patvirtinto „Abonento teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo“ 30 punktą kaip neatitinkantį Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto

veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principo, 37 punktą kaip neatitinkantį Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalies ir Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalių, 38 punktą kaip neatitinkantį Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalies ir konstitucinio teisinės valstybės principo, 42 punktą kaip neatitinkantį Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalies, 4 straipsnio 2 dalies, 8 straipsnio ir konstitucinio teisinės valstybės principo, 46 punktą kaip neatitinkantį Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalies, 4 straipsnio 2 dalies, 8 straipsnio ir konstitucinio teisinės valstybės principo.

2. Pareiškime nurodo, kad 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė direktyvą Nr. 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (toliau – ir Universaliųjų paslaugų direktyva), kuri vėliau, 2009 m. lapkričio 25 d., pakeista, Europos Parlamentui ir Tarybai priėmus direktyvą Nr. 2009/136/EB (toliau – ir Direktyva Nr. 2009/136/EB). Šių direktyvų pagrindu Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme numatyta telefono ryšio paslaugų vartotojo teisė keičiant telefono ryšio paslaugų teikėją išsaugoti esamą abonentinį telefono numerį – įtvirtinta vadinamoji numerio perkėlimo galimybė. Vadovaudamasis Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalimi, pagal kurią viešųjų ryšių tinklų ir viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos nustatytais sąlygomis ir terminais savo lėšomis užtikrina abonto teisę išlaikyti abonentinį numerį, Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius 2011 m. balandžio 29 d. priėmė įsakymą Nr. 1V-460, kuriuo patvirtino „Abonto teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašą“ (toliau – ir Aprašas), kurio teisėtumą ginčija pareiškėjas.

3. Aprašo 30 punkte, kurio teisėtumu ir pagrįstumu abejoja pareiškėjas, nustatyta, jog Centrinės duomenų bazės (toliau – ir CDB) administratorius negali būti susijęs su Lietuvos Respublikoje veikiančiais viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjais Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo prasme. Pareiškėjo nuomone, tokia nuostata pažeidžia tiek Elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principą, tiek ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytus viešojo administravimo principus. Pareiškėjas pažymi, jog kitose valstybėse dominuojantys CDB administravimo modeliai skiriasi nuo to modelio, kuris taikomas Lietuvoje, o tai gali būti rimtu argumentu keičiant Ryšių reguliavimo tarnybos pasirinktą Universaliųjų paslaugų direktyvos įgyvendinimo būdą. Tai, anot pareiškėjo, leidžia daryti pagrįstą prielaidą, kad visuotinai paplitusi praktika yra pagrįsta Universaliųjų paslaugų direktyvos ir Direktyvos Nr. 2009/136/EB normomis, o kitokios praktikos taikymo galimybė turėtų būti pagrįsta išskirtinėmis aplinkybėmis. Pareiškėjo nuomone, tokių aplinkybių aptariamam atveju nėra.

4. Pareiškėjas taip pat ginčija ir Aprašo 37 punkto teisėtumą, kuriame įtvirtinta, kad viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai finansuoja CDB administratoriaus veiklą reguliariai mokamais užmokesčiais, proporcingais jiems skirtų abonentinių numerių skaičiui. Pareiškėjo teigimu, Ryšių reguliavimo tarnyba šioje nuostatoje nustatė mobiliojo ryšio operatorių pareigą finansuoti visus CDB administravimo veiklos kaštus, nepaisant to, ar jie yra susiję su numerių perkėlimo paslaugos teikimu, ar ne, o finansavimo lėšų dydis, mokamas mobiliojo ryšio operatorių, turi būti apskaičiuojamas atsižvelgiant į mobiliojo ryšio operatoriaus turimų abonentų skaičių, nepaisant to, kokia abonentų dalis naudojasi numerių perkėlimo paslauga. Pareiškėjo nuomone, tokia užmokesčio sąsaja su abonentų skaičiumi visiškai prieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje įtvirtintam kainos pagrindimo sąnaudomis principui bei Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalių normoms, draudžiančioms viešojo administravimo subjektams privilegijuoti atskirus ūkio subjektus. Pareiškėjas pabrėžia, kad aptariama Aprašo nuostata atitinka visas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuotas sąlygas, kad būtų galima konstatuoti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies pažeidimą, t. y. 1) institucijos sprendimas teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus arba jų grupes; 2) dėl tokio sprendimo atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams; 3) skirtingos konkurencijos sąlygos nėra sąlygotos Lietuvos

Respublikos įstatymų vykdymo. Be to, pareiškėjas taip pat pabrėžia, kad aptariama Aprašo nuostata yra neteisėta ir tuo požiūriu, jog iš esmės lemia CDB administratoriaus veiklos finansavimą, o nė vienu Ryšių reguliavimo tarnybos teisės aktu nėra užtikrinta, jog CDB administratoriaus gaunamos pajamos būtų naudojamos būtent numerių perkėlimo paslaugai vykdyti, jos efektyvumui ir spartai pagerinti. Tai sudaro prielaidas, jog lėšos, gaunamos iš telefono ryšio operatorių, naudojamos neteisėtiems tikslams.

5. Pareiškėjas taip pat ginčija Aprašo 38 punkto, tiesiogiai susijusio su Aprašo 37 punktu, teisėtumą ir pagrįstumą. Aprašo 38 punkte numatyta, jog konkretūs užmokesčiai, mokėtini pagal Aprašo 37 punktą, taip pat kiti užmokesčiai už CDB administratoriaus teikiamas paslaugas nustatomi pagal CDB administratoriaus ir Ryšių reguliavimo tarnybos sudarytą sutartį dėl CDB administravimo. Pareiškėjo nuomone, ginčijama nuostata akivaizdžiai prieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje įtvirtintam kainų, pagrįstų sąnaudomis, principui. Pareiškėjas taip pat atkreipia dėmesį ir į tai, jog paminėtoje sutartyje tarp CDB administratoriaus ir Ryšių reguliavimo tarnybos nustatyta, kad vienkartinis užmokesčio dydis, kurį turės mokėti gavėjas CDB administratoriui už konkretaus abonentinio numerio perkėlimo gavėjui procesą, yra 0,00 Lt, t. y. paslauga teikiama nemokamai. Tačiau būtent šis CDB administratoriaus veiklos segmentas ir turi būti apmokamas iš mobiliojo ryšio operatorių Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalies prasme, nes būtent šiam veiksmui – konkretaus abonentinio numerio perkėlimui – turi būti taikomas sąnaudų principas. Pareiškėjas taip pat abejoja Aprašo 38 punkto nuostatos teisėtumu, vertinant, ar Ryšių reguliavimo tarnyba apskritai turi teisę įpareigoti mobiliojo ryšio operatorius sudaryti sutartį su CDB administratoriumi joje numatant tokias kainas, kokios nustatomos Ryšių reguliavimo tarnybos ir CDB administratoriaus sutartimi. Pareiškėjo nuomone, formuojant numerių perkėlimo paslaugos kainodarą, Ryšių reguliavimo tarnybos diskrecija pagal Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalį galėtų būti dvejopa: 1) nustatant aukščiausią kainų ribą, kai vartotojams už numerio perkėlimo paslaugą mobiliojo ryšio operatoriai taiko šios paslaugos tarifus; 2) užtikrinant, jog mobiliojo ryšio operatoriams už numerio perkėlimo paslaugą taikomas mokestis bus pagrįstas šios paslaugos sąnaudomis. Pareiškėjo nuomone, Ryšių reguliavimo tarnyba, įpareigodama mobiliojo ryšio operatorius laikytis sutartyje numatytų kainų tarifų, pažeidė Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalies normą ir aiškiai viršijo savo kompetenciją, tuo pažeisdama konstitucinės teisinės valstybės principą.

6. Pareiškėjas taip pat pažymi, jog pagal Aprašo 42 punktą Ryšių reguliavimo tarnyba viešo konkurso tvarka išrenka CDB administratorių bei nustato viešo konkurso sąlygas, o pagal Aprašo 46 punktą Ryšių reguliavimo tarnyba konkurso tvarka išrenka CDB administratorių 10 metų terminui. Pareiškėjo nuomone, Ryšių reguliavimo tarnyba, Aprašo 42 punkte nustatydamas sau teisę viešo konkurso tvarka išrinkti CDB administratorių, viršijo Elektroninių ryšių įstatyme jai suteiktą kompetenciją. Pareiškėjas teigia, jog yra nesuprantama, kokiu pagrindu Ryšių reguliavimo tarnyba Aprašo 46 punkte nustatė 10 metų terminą, kuriam išrenkamas CDB administratorius. Pareiškėjas pažymi, jog tokia nuostata nėra paremta nė viena Elektroninių ryšių įstatymo norma, be to, telekomunikacijų rinka yra itin dinamiška ir sparčiai besikeičianti. Aptariama nuostata, pareiškėjo vertinimu, riboja galimų CDB administravimo ir numerių perkėlimo paslaugos teikėjų dalyvavimą teikiant numerių perkėlimo paslaugą, nors šie teikėjai galėtų reikalauti mažesnės maržos nei reikalauja CDB administratorius, išrinktas 10 metų terminui. Pareiškėjo nuomone, toks terminas yra visiškai neproporcingas. Pareiškėjas pažymi, jog Aprašo 42 ir 46 punktais sukurtas reguliavimas iš esmės įteisina 10 metų trunkančią vieno CDB administratoriaus monopoliją.

7. Rengiant bylą nagrinėti teisme, buvo gautas atsakovo Ryšių reguliavimo tarnybos atsiliepimas (I t., b. l. 145–154). Ryšių reguliavimo tarnyba prašo Aprašo 30, 37, 38, 42 ir 46 punktus pripažinti teisėtais, o pareiškimą dėl jų panaikinimo atmesti.

8. Ryšių reguliavimo tarnyba nurodo, kad abonentinių numerių perkėlimo proceso įgyvendinimo būdo pasirinkimas yra paliktas valstybių narių kompetencijai. Pareiškėjas nenurodo, kurios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos reikalauja išskirtinių aplinkybių ir jų nesant draudžia Europos Sąjungos valstybėms narėms taikyti jų pasirinktą modelį, laikantis Universaliųjų paslaugų direktyvos 30 straipsnyje nustatytą reikalavimą, todėl negali būti laikomi teisiškai pagrįstais

pareiškėjo argumentai dėl išskirtinių aplinkybių, kurios neva yra būtinos pasirenkant vienokį ar kitokį abonentinių numerių perkėlimo sistemos realizavimo būdą. Atsakovo nuomone, dėl sisteminių skirtumų, esančių įvairiose valstybėse narėse, vieno CDB modelio vertinimas kaip absoliučiai pranašesnio už kitus nėra korektiškas.

9. Atsakovas taip pat pažymi, kad operatoriai raštu teikė pasiūlymus ir pritarė, jog abonentinių numerių perkėlimo paslauga būtų realizuojama naudojantis CDB, ir kad CDB administruojančią įmonę Ryšių reguliavimo tarnyba išrinktų viešo konkurso būdu. Be to, nei Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, sprenddamas klausimą dėl Aprašo projekto atitikties Europos Sąjungos teisei, nei Konkurencijos taryba, kurios kompetencija yra užtikrinti konkurenciją Lietuvos Respublikoje, nei kitos valstybės institucijos pastabų ir (ar) pasiūlymų dėl abonentinių numerių perkėlimo sistemos realizavimo, CDB administratoriaus išrinkimo būdo ir CDB administratoriaus paslaugų teikimo termino neturėjo. Ryšių reguliavimo tarnyba, priimdama galutinį sprendimą dėl abonentinių numerių perkėlimo sistemos realizavimo Lietuvoje būdo, siekė ne tik užtikrinti abonentinių numerių perkėlimo paslaugos prieinamumą ir veiksmingumą, bet ir sudaryti sąlygas visiems Lietuvos Respublikos operatoriams lygiomis teisėmis gauti prieigą prie CDB. Atsižvelgiant į tai, Aprašo 30 punkte įtvirtinta, kad CDB administratorius negali būti susijęs su Lietuvos Respublikoje veikiančiais operatoriais Konkurencijos įstatymo prasme. Priešingu atveju būtų sudarytos prielaidos CDB administratoriaus ir susijusių operatorių veiksmų derinimui, siekiant daryti įtaką konkurentų veiklos sąlygoms, riboti naujų operatorių patekimą į rinką, diskriminuoti vienus operatorius kitų operatorių atžvilgiu, tuo darant neigiamą įtaką visos elektroninių ryšių rinkos vystymuisi ir plėtrai bei abonentų teisėms ir teisėtiems interesams. Todėl, atsakovo nuomone, Aprašo 30 punktu yra užtikrinama veiksminga konkurencija elektroninių ryšių srityje.

10. Atsakovas taip pat pažymi, jog Lietuvoje įtvirtinta abonentinių numerių perkėlimo sistema yra ypač palanki abonentams – vadovaujantis Aprašo 14 punktu, operatoriai negali imti jokie užmokesčio, susijusio su abonentinio numerio perkėlimu, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikimo vietą ar būdą, kas suteikia abonentams teisę ir galimybes rinktis geriausiai jų poreikius atitinkančio operatoriaus paslaugas, išlaikant turimą abonentinį numerį, be jokių apribojimų ar veiksnų, galinčių sąlygoti abonentų apsisprendimą nekeisti operatoriaus. Atsakovo nuomone, Aprašo 30 punktas atitinka Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas ir Elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principą.

11. Atsakovas taip pat pabrėžia, kad Universalijų paslaugų direktyvos 30 straipsnio 2 dalyje nustatyta pareiga su abonentinio numerio perkėlimo teisių įgyvendinimu susijusias kainas grįsti sąnaudomis yra skirta operatoriams, kai operatoriai nustato kainas už abonentinių numerių perkėlimą kitiems operatoriams, arba, jei tokie užmokesčiai taikomi, galutiniams paslaugų gavėjams. Atsakovas nurodo, kad Lietuvoje abonentinių numerių perkėlimas abonentams yra nemokamas, o Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje nustatyta pareiga su abonentinio numerio perkėlimo teisių įgyvendinimu susijusias prieigos kainas grįsti sąnaudomis, kaip tai numato Universalijų paslaugų direktyvos 30 straipsnio 2 dalis, yra skirta operatoriams, kai operatoriai nustato prieigos kainas už abonentinių numerių perkėlimą kitiems operatoriams. Ryšių reguliavimo tarnyba turėtų teisę reikalauti operatorių pagrįsti prieigos kainas sąnaudomis tik tuo atveju, jei numerio perkėlimo sistemos įgyvendinimo Lietuvoje modelis būtų grįstas jame dalyvaujančių operatorių vienas kitam taikomais su abonentinių numerių perkėlimu susijusiais užmokesčiais. Todėl, atsakovo nuomone, pareiškėjo teiginys, kad Ryšių reguliavimo tarnyba pažeidžia Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje nustatytą reikalavimą, negali būti laikomas pagrįstu dėl jo prieštaravimo teisės aktuose nustatytam teisiniam reguliavimui. Ryšių reguliavimo tarnybai išplėtus Elektroninių ryšių įstatymo taikymą asmenų atžvilgiu, būtų ne tik viršyti Ryšių reguliavimo tarnybos įgaliojimai, bet ir pažeisti viešojoje teisėje galiojantys įstatymo viršenybės ir teisėtumo principai.

12. Atsakovas taip pat pažymi, jog pareiškėjas klaidingai aiškina ERĮ 34 straipsnio 11 dalies nuostatas, nurodydamas, kad apmokamos tik su abonentinio numerio perkėlimu susijusios sąnaudos. Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ir ESTT) 2006 m. liepos 13 d.

sprendimą byloje C-438/04, sąnaudoms priskirtinos ne tik vienkartinės sąnaudos, kurios yra patiriamos perkeltant abonentinį numerį, bet ir kitos sąnaudos, kurios yra susijusios su abonentų teisių perkelti abonentinį numerį įgyvendinimu. Atsakovas pastebi, jog kiekvienas naudojamas telefono ryšio numeris gali būti potencialiai perkeltas į kitą viešąjį ryšių tinklą, todėl tokiu finansavimo būdu abonentinio numerio perkėlimo sąnaudos, tenkančios vienam abonentui, yra pastovios ir nepriklauso nuo konkretaus operatoriaus dydžio bei faktiškai perkeliamų abonentinių numerių skaičiaus. Priešingu atveju būtų sudaromas barjeras konkurencijai dėl to, kad maži ar naujai į rinką ateinantys operatoriai, tikėdamiesi perimti iš kitų operatorių dalį abonentų, būtų priversti skirti neproporcingai didelę savo pajamų dalį užmokesčiams, susijusiems su abonentinių numerių perkėlimu, padengti. Atsakovo nuomone, abonentinio numerio perkėlimo sąnaudų paskirstymas yra paprastas, lengvai suprantamas ir pagrįstas objektyviais, suprantamais ir skaidriais kriterijais. Atsakovas taip pat atkreipia dėmesį, jog ne tik tie abonentai, kurie perkelia abonentinius numerius, gauna naudą iš abonentinio numerio perkėlimo paslaugos. Abonentinio numerio perkeliamumas suteikia abonentui didesnę derybinę galią prieš operatorius, ypač derantis dėl palankesnių elektroninių ryšių paslaugų teikimo sąlygų, įskaitant elektroninių ryšių paslaugų teikimo kainą, net ir tuo atveju, kai abonentas neketina perkelti savo turimo abonentinio numerio. Abonentinio numerio perkeliamumas užtikrina veiksmingą konkurenciją tarp operatorių, kurie palaiapsniui mažina elektroninių ryšių paslaugų teikimo kainas ne tik tiems abonentams, kurie ketina keisti operatorių, bet ir visiems kitiems abonentams, siekdami apsisaugoti nuo abonto „pabėgimo“ ir galbūt privilioti kitų operatorių abonentus. Atsakovo vertinimu, abonentinio numerio perkėlimo sąnaudų paskirstymo pagrindu pasirinkus konkrečiam operatoriui suteiktą telefono ryšio numerių kiekį, yra geriausiai užtikrinamas veiksmingos konkurencijos, proporcingumo, efektyvaus elektroninių ryšių išteklių naudojimo, elektroninių ryšių paslaugų vartotojų teisių apsaugos principų įgyvendinimas.

13. Atsakovas taip pat pažymi, jog CDB administratorius buvo išrinktas viešo konkurso tvarka pagal viešai paskelbtose konkurso sąlygose numatytus kriterijus, įskaitant ir mažiausios kainos kriterijų. Todėl konkurso laimėtoju buvo paskelbtas dalyvis, kurio kaina už abonentinių numerių perkėlimo sistemos veikimo užtikrinimą buvo mažiausia. Taigi operatoriams buvo užtikrintos mažiausios sąnaudos, susijusios su abonentinių numerių perkėlimo įgyvendinimu.

14. Atsakovas taip pat paaiškina, jog nėra jokio teisinio pagrindo teigti, kad Ryšių reguliavimo tarnyba, patvirtindama Aprašą bei nustatydama abonentinių numerių perkėlimo sąlygas, įskaitant ir CDB administratoriaus išrinkimo tvarką, viršijo jai įstatyme nustatytus įgaliojimus. Priešingai – nenustačius abonto teisės išlaikyti abonentinį numerį tvarkos, būtų neįgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktuose nustatyti reikalavimai, pažeisti aukštesnės galios teisės aktai. Atsakovas taip pat pažymi, kad CDB administratoriaus išrinkimo 10 metų terminas buvo pasirinktas atsižvelgiant į panašią abonentinių numerių perkėlimo paslaugų taikymo praktiką kitose šalyse. Šis terminas turėjo užtikrinti efektyvų ir nepertraukiamą abonentinių numerių perkėlimo sistemos veikimą. Be to, operatoriai, teikdami pastabas ir pasiūlymus dėl Aprašo projekto, pritarė CDB administratoriaus paslaugų teikimo terminui.

Išplėstinė teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

II.

15. Norminėje administracinėje byloje iš esmės yra keliamas klausimas dėl tam tikrų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 1V-460 patvirtinto „Abonto teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo“ (toliau – ir Aprašas) nuostatų atitikties aukštesnės galios teisės aktams – Lietuvos Respublikos Konstitucijoje

įtvirtintam teisinės valstybės principui, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymui ir Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymui.

16. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog iš Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTI) šešioliktojo skirsnio, nustatančio pareiškimų ištirti norminių administracinių aktų teisėtumą nagrinėjimo tvarką, matyti, kad norminės administracinės bylos nagrinėjimo ribas, visų pirma, apibrėžia pareiškėjo pareiškime pateiktas prašymas, jo apimtis, taip pat šį prašymą pagrindžiantys teisiniai argumentai (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. gegužės 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. I⁶⁶²-11/2013). Atsižvelgdama į tai, išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog pareiškėjo pareiškimą tirs, atsižvelgdama į jo rezoliucinėje dalyje, kurioje yra išdėstytas prašymas teismui, apibrėžtas ribas, patikslintas pareiškėjo pareiškimo motyvuose.

17. Aprašas, kurio nuostatų teisėtumu abejoja pareiškėjas, nustato abonentinio numerio keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, išlaikymo sąlygas ir tvarką, centrinės duomenų bazės (toliau – ir CDB) administratoriaus išrinkimo tvarką, jo funkcijas bei funkcijų vykdymo pabaigos sąlygas (Aprašo 1 p.). Jis buvo priimtas vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalimi ir įgyvendinant 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB (toliau – ir Direktyva 2009/136/EB).

18. Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje, priimtoje įgyvendinant paminėtose direktyvose įtvirtintą telefono ryšio paslaugų vartotojo teisę keičiant telefono ryšio paslaugų teikėją išsaugoti esamą abonentinį telefono numerį (toliau – ir abonto teisė išlaikyti abonentinį numerį), numatyta, kad „Viešųjų ryšių tinklų ir viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytais sąlygomis ir terminais savo lėšomis užtikrina abonto teisę išlaikyti abonentinį numerį, kai yra keičiamas telefono ryšio paslaugų teikėjas ar paslaugų teikimo vieta arba būdas. Su šių abonentų teisių įgyvendinimu susijusios prieigos kainos turi būti pagrįstos sąnaudomis. Šiam tikslui Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę taikyti šio įstatymo 23 straipsnyje nustatytas taisykles visiems pagal šią dalį įpareigotiems ūkio subjektams. Už naudojimąsi tokia teise Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytais leistiniais atvejais ir sąlygomis abonentams taikomi tarifai negali stabdyti naudojimosi tokiomis galimybėmis. Šiam tikslui Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę nustatyti aukščiausią kainų ribą“.

19. Aprašo 30 punktas, kurį ginčija pareiškėjas, įtvirtina, jog CDB administratorius negali būti susijęs su Lietuvos Respublikoje veikiančiais viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjais Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo prasme. Pagal Aprašo 3 punktą, CDB administratorius – tai Aprašo nustatyta tvarka ir sąlygomis Ryšių reguliavimo tarnybos išrinktas ūkio subjektas, kuris administruoja centrinę duomenų bazę, koordinuoja jos veiklą ir centralizuotu būdu valdo abonentinių numerių perkėlimo procesą. Pareiškėjo nuomone, paminėtas Aprašo 30 punktas prieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui. Pagal šią Elektroninių ryšių įstatymo nuostatą, elektroninių ryšių veiklos reguliavimas grindžiamas, be kita ko, ir veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principu.

20. Aprašo 37 punktas, kurio teisėtumu abejoja pareiškėjas, numato, kad viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai finansuoja CDB administratoriaus veiklą reguliariai mokamais užmokesčiais, proporcingais jiems skirtų abonentinių numerių skaičiui. Pareiškėjo nuomone, toks reguliavimas prieštarauja jau minėtai Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai (joje įtvirtintam kainos pagrindimo sąnaudomis principui), taip pat Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalims, pagal kurias privaloma užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę ir draudžiama privilegijuoti atskirus ūkio subjektus.

21. Pareiškėjas taip pat ginčija ir Aprašo 38 punktą, kuris numato, jog konkretūs užmokesčiai, mokėtini pagal Aprašo 37 punktą, taip pat kiti užmokesčiai už CDB administratoriaus teikiamas paslaugas nustatomi pagal CDB administratoriaus ir Ryšių reguliavimo tarnybos sudarytą sutartį dėl CDB administravimo. Anot pareiškėjo, Aprašo 38 punktas yra nesuderinamas su jau

minėta Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalimi, kadangi, jo nuomone, toks reguliavimas neatitinka joje įtvirtinto kainų, pagrįstų sąnaudomis, principo. Be to, pareiškėjo nuomone, Ryšių reguliavimo tarnyba, įtvirtindama ginčijamą Aprašo 38 punktą, taip pat viršijo savo kompetenciją, tokiu būdu pažeisdama konstitucinį teisinės valstybės principą. Šio universalaus principo, kuriuo grindžiama visa Lietuvos teisės sistema ir Lietuvos Respublikos Konstitucija, turinys atsiskleidžia įvairiose Konstitucijos nuostatose (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – ir Konstitucinis Teismas) 2001 m. sausio 11 d. nutarimas). Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja įvairius reikalavimus įstatymų leidėjui bei kitiems teisėkūros subjektams: jie teisės aktus gali leisti tik neviršydami savo įgaliojimų (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2006 m. sausio 16 d., 2009 m. kovo 2 d. nutarimai).

22. Pareiškėjas taip pat ginčija Aprašo 42 ir 46 punktus, nustatančius CDB administratoriaus parinkimo tvarką. Pagal Aprašo 42 punktą, Ryšių reguliavimo tarnyba viešo konkurso tvarka išrenka CDB administratorių bei nustato viešo konkurso sąlygas, o Aprašo 46 punktą nustato, kad Ryšių reguliavimo tarnyba konkurso tvarka išrenka CDB administratorių 10 metų terminui.

23. Pareiškėjo nuomone, Aprašo 42 ir 46 punktai prieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, taip pat šio įstatymo 4 straipsnio 2 daliai, 8 straipsniui ir konstituciniam teisinės valstybės principui. Pareiškėjas pažymi, kad, priešingai, nei reikalauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje įtvirtintas sąnaudomis pagrįstos kainos principas, paminėti ginčijami punktai įtvirtina 10 metų trunkančią vieno CDB administratoriaus monopoliją, kurios pagrindu sukuriama sutartinė kainodara. Pareiškėjo teigimu, 10 metų terminas yra neproporcingas. Aprašo 42 ir 46 punktai, pareiškėjo nuomone, taip pat priimti viršijant Ryšių reguliavimo tarnybos įgaliojimus. Pagal Elektroninių ryšių įstatymo 4 straipsnio 2 dalį, elektroninių ryšių veiklą Lietuvoje reguliuoja Ryšių reguliavimo tarnyba ir kitos valstybės institucijos pagal šio įstatymo nustatytą kompetenciją. Pareiškėjas pabrėžia, jog pagal Elektroninių ryšių įstatymo 8 straipsnį, apibrėžiantį Ryšių reguliavimo tarnybos tikslus ir uždavinius, Ryšių reguliavimo tarnyba privalo veikti tik pagal kompetenciją, o Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalis, pareiškėjo nuomone, nesuteikia šiai tarnybai absoliučios diskrecijos nustatyti, kaip bus vykdomas numerio perkėlimo paslaugų teikimo užtikrinimas.

24. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, jog šioje byloje tirs ir vertins, ar Aprašo 30 punktas neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui, ar Aprašo 37 punktas neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai ir Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 bei 2 dalims, ar Aprašo 38 punktas neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai ir konstituciniam teisinės valstybės principui, ar Aprašo 42 ir 46 punktai neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, 4 straipsnio 2 daliai, 8 straipsniui ir konstituciniam teisinės valstybės principui. Tokios yra šios norminės administracinės bylos ribos.

25. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymi, jog iš pareiškėjo pareiškime išdėstytų motyvų matyti, kad jie iš esmės skirstytini į tris grupes. Visų pirma, pareiškėjo nuomone, Ryšių reguliavimo tarnyba, priimdama kai kurias ginčijamas Aprašo nuostatas, susijusias su CDB administratoriaus parinkimu ir jo paslaugų kainodaros nustatymu, tam neturėjo įgaliojimų ir tokiu būdu viršijo jai teisės aktais suteiktą kompetenciją. Antra, pareiškėjas abejoja Apraše nustatytos CDB administratoriaus finansavimo sistemos, jo teikiamų paslaugų kainodaros teisėtumu. Trečia, pareiškėjas kelia klausimą dėl tam tikrų ginčijamų Aprašo nuostatų teisėtumo konkurencijos teisės požiūriu. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, atsižvelgiant į tai, jog Aprašo nuostatų teisėtumas yra ginčijamas įvairiais aspektais ir tai nulemia byloje nagrinėtinų klausimų gausą, tikslinga byloje ginčijamų teisės normų teisėtumą tikrinti būtent pagal paminėtas klausimų kategorijas.

III.

Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos kompetencijos

26. Pareiškėjo nuomone, Ryšių reguliavimo tarnyba, Apraše įtvirtindama tam tikras nuostatas, veikė ne pagal jai teisės aktais suteiktą kompetenciją ir viršijo savo įgaliojimus. Kaip nurodo pareiškėjas, Ryšių reguliavimo tarnyba neturėjo teisės Aprašo 38 punkte įpareigoti mobiliojo ryšio operatorius sudaryti sutartį su CDB administratoriumi joje numatant tokias kainas, kokios nustatomos Ryšių reguliavimo tarnybos ir CDB administratoriaus sutartyje. Pareiškėjo nuomone, Ryšių reguliavimo tarnyba taip pat viršijo savo kompetenciją, Aprašo 42 ir 46 punktais nustatydamą CDB administratoriaus parinkimo tvarką, pagal kurią ji CDB administratorių 10 metų terminui išrenka viešo konkurso tvarka bei nustato viešo konkurso sąlygas. Taigi išplėstinė teisėjų kolegija vertins, ar Ryšių reguliavimo tarnyba, priimdama paminėtas nuostatas neviršijo savo kompetencijos, ir tokiu būdu nustatys, ar Aprašo 38 punktas neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, o Aprašo 42 ir 46 punktai neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, 4 straipsnio 2 daliai ir 8 straipsniui, kiek jie susiję su Ryšių reguliavimo tarnybos kompetencijos apibrėžimu šios bylos kontekste.

27. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog vieni iš pagrindinių viešojo administravimo principų – tai įstatymo viršenybės ir nepiktnaudžiavimo valdžia principai. Įstatymo viršenybės principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (Viešojo administravimo įstatymo 3 str. 1 d.). Nepiktnaudžiavimo valdžia principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų (Viešojo administravimo įstatymo 3 str. 4 d.).

28. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje taip pat nuosekliai pažymi viešojo administravimo subjektų pareigą veikti aukštesnės galios teisės aktais suteiktos kompetencijos ribose. Viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu, veikla vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, o atitinkamam teisėkūros subjektui viršijus jam teisės aktais suteiktą kompetenciją ir priėmus norminį administracinį aktą, kurį jis nėra įgaliotas priimti, tuo pačiu būtų pažeistas ir Konstitucijos preambuleje įtvirtintas teisinės valstybės principas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2006 m. liepos 28 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I⁴⁴⁴-4/2006, 2007 m. lapkričio 23 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I⁴³⁸-15/2007, 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I⁴⁴⁴-4/2008, 2012 m. gegužės 21 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I⁵⁰²-12/2012, publikuotą leidinyje „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 23, 2013 m. balandžio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I¹⁴⁶-10/2013).

29. Išplėstinė teisėjų kolegija, visų pirma, dar kartą atkreipia dėmesį, jog abonentų teisė išlaikyti abonentinį numerį nacionaliniuose teisės aktuose buvo įtvirtinta Europos Sąjungos teisės aktų – Universaliųjų paslaugų direktyvos ir jos pakeitimų – pagrindu. Universaliųjų paslaugų direktyvos 40 konstatuojamojoje dalyje įtvirtinta, jog numerio perkėlimumas yra pagrindinė priemonė, padedanti užtikrinti vartotojo pasirinkimo galimybes ir veiksmingą konkurenciją konkurencinėje telekomunikacijų aplinkoje: ji užtikrina, kad galutiniai paslaugų gavėjai, kurie to prašo, galėtų išlaikyti savo numerį (numerius) viešajame telefono ryšio tinkle, nesvarbu, kuri organizacija teikia paslaugą. Direktyvos 2009/136/EB, įtvirtinusios tam tikrus Universaliųjų paslaugų direktyvos pakeitimus, 47 konstatuojamoji dalis nustato, jog siekdami visapusiškai pasinaudoti konkurencinės aplinkos teikiamais privalumais, vartotojai, remdamiesi turima informacija ir kai jiems tai naudinga, turėtų turėti galimybę rinktis ir keisti paslaugų teikėjus. Itin svarbu užtikrinti, kad jie galėtų tai daryti netrukdomi teisinių, techninių arba praktinių kliūčių, įskaitant sutartines sąlygas, procedūras, mokesčius ir t. t.

30. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, kad Universaliųjų paslaugų direktyva, įtvirtinanti nuostatas dėl abonentų teisės išlaikyti abonentinį numerį, nustato reikalavimą užtikrinti numerių perkėlimą bei pagrindinius numerių perkėlimo sistemos organizavimo reikalavimus, tačiau nenurodo išsamių numerių perkėlimo sistemos organizavimo ypatumų bei kokį šios sistemos

organizavimo modelį valstybės narės turėtų pasirinkti. Universaliųjų paslaugų direktyvos 30 straipsnio 4 dalis, be kita ko, nustato, kad kompetentingos nacionalinės institucijos gali nustatyti bendrą telefono ryšio numerių perkėlimo procedūrą, atsižvelgdamos į nacionalines nuostatas dėl sutarčių, technines galimybes ir poreikį toliau teikti paslaugas vartotojui.

31. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Universaliųjų paslaugų direktyvos 30 straipsnis, nustatantis pagrindinius numerių perkėlimui taikytinus reikalavimus, yra įtvirtintas šios direktyvos IV skyriuje „Galutinių paslaugų gavėjų interesai ir teisės“. Be to, Universaliųjų paslaugų direktyvos 1 straipsnio, apibrėžiančio jos dalyką ir taikymo sritį, 1 dalis numato, kad ši direktyva skirta elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikimui galutiniams paslaugų gavėjams. Jos tikslas – užtikrinti galimybę visoje Bendrijoje gauti kokybiškas viešąsias paslaugas veiksmingos konkurencijos ir laisvo pasirinkimo sąlygomis ir reglamentuoti tokius atvejus, kai rinka nepakankamai tenkina galutinių paslaugų gavėjų poreikius. Pagal to paties straipsnio 2 dalį, Universaliųjų paslaugų direktyvoje nustatomos galutinių paslaugų gavėjų teisės ir atitinkami viešuosius elektroninių ryšių tinklus bei paslaugas teikiančių ūkio subjektų įpareigojimai. Tai leidžia daryti išvadą, jog numerių perkėlimo sistema Universaliųjų paslaugų direktyvoje iš esmės yra reglamentuojama tiek, kiek yra būtina užtikrinti visapusišką jos naudą vartotojams.

32. Pažymėtina, jog pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – ir SESV) 4 straipsnio 2 dalies a punktą vidaus rinka, t. y. ir Universaliųjų paslaugų direktyvos reguliuojama sritis, yra priskiriama pasidalijamajai Europos Sąjungos ir valstybių narių kompetencijai. SESV 2 straipsnio 2 dalis numato, jog pasidalijamosios kompetencijos srityje valstybės narės gali veikti tiek, kiek Europos Sąjunga nėra pasinaudojusi savo kompetencija.

33. Taigi darytina išvada, jog valstybės narės gali savo nuožiūra nustatyti tuos numerių sistemos perkėlimo organizavimo aspektus, kurie nėra reglamentuoti Universaliųjų paslaugų direktyvoje. Tai reiškia, jog abonentinių numerių perkėlimo proceso įgyvendinimo būdo pasirinkimas yra paliktas valstybių narių kompetencijai. Atsižvelgdama į visa tai, kas paminėta, išplėstinė teisėjų kolegija sprendžia, jog pats savaime tam tikro konkretaus modelio pasirinkimas, įgyvendinant numerio perkėlimumo galimybę, negali būti vertinamas kaip tinkamas ar netinkamas Universaliųjų paslaugų direktyvos prasme. Valstybės narės, nepažeisdamos į vartotojų teisių apsaugą nukreiptos Universaliųjų paslaugų direktyvos nuostatų bei kitų Europos Sąjungos teisės aktų, disponuoja laisve apsispręsti, koks modelis joms yra tinkamiausias.

34. Į Lietuvos teisinę sistemą paminėtos Europos Sąjungos direktyvos nuostatos buvo perkeltos jau minėta Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalimi. Šioje nuostatoje, be kita ko, įtvirtinta, jog viešųjų ryšių tinklų ir viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytais sąlygomis ir terminais savo lėšomis užtikrina abonto teisę išlaikyti abonentinį numerį, kai yra keičiamas telefono ryšio paslaugų teikėjas ar paslaugų teikimo vieta arba būdas. Iš šios nuostatos matyti, jog įstatymų leidėjas, įgyvendindamas valstybėms narėms paliktą diskreciją apsispręsti dėl numerių perkėlimumo sistemos modelio pasirinkimo, pavedė Ryšių reguliavimo tarnybai nustatyti sąlygas ir terminus, pagal kuriuos viešųjų ryšių tinklų ir viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai turės užtikrinti numerio perkėlimo galimybę vartotojams. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, siekiant nustatyti, ar Ryšių reguliavimo tarnyba neviršijo savo kompetencijos, remdamasi Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalimi ir priimdama ginčijamas Aprašo nuostatas, būtina sistemiškai įvertinti tiek šiame straipsnyje jai suteiktą įgaliojimą apimtį, tiek tarnybos, kaip viešojo administravimo subjekto, veiklos sritį, funkcijas bei tikslus, dėl kurių ji buvo įsteigta.

35. Pagal Elektroninių ryšių įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, Ryšių reguliavimo tarnyba – tai elektroninių ryšių veiklą reguliuojanti ir Elektroninių ryšių įstatymo nuostatų laikymąsi prižiūrinti ir jas įgyvendinanti savarankiška valstybės įstaiga, veikianti nepriklausomai pagal Elektroninių ryšių įstatymą ir kitus įstatymus bei savo nuostatus, kuriuos tvirtina Vyriausybė. Ryšių reguliavimo tarnyba yra Lietuvos Respublikos nacionalinė reguliavimo institucija Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių visuomeninius santykius, susijusius su Elektroninių ryšių įstatymo reguliavimo dalyku, prasme.

36. Pagal Elektroninių ryšių įstatymo 8 straipsnio, nustatančio Ryšių reguliavimo tarnybos tikslą ir uždavinius, 1 dalį, šios tarnybos tikslas – veiksminga konkurencija elektroninių ryšių srityje, efektyvus elektroninių išteklių naudojimas bei užtikrinta elektroninių ryšių paslaugų vartotojų teisių apsauga. Iš šio straipsnio 2 dalies matyti, kad Ryšių reguliavimo tarnybos uždavinių spektras yra platus ir apima įvairius elektroninių ryšių paslaugų srities aspektus, tarp jų – ir užtikrinti elektroninių ryšių paslaugų gavėjų teisių ir teisėtų interesų apsaugą (Elektroninių ryšių įstatymo 8 str. 2 d. 2 p.), pagal kompetenciją skatinti Europos Sąjungos vidaus rinkos plėtrą ir suderintą elektroninių ryšių reguliavimą Europos Sąjungoje (Elektroninių ryšių įstatymo 8 str. 2 d. 6 p.), užtikrinti sąlygas, reikalingas veiksmingai konkurencijai elektroninių ryšių rinkose (Elektroninių ryšių įstatymo 8 str. 2 d. 1 p.). Šie uždaviniai yra įtvirtinti ir Ryšių reguliavimo tarnybos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu.

37. Pažymėtina, jog, kaip jau minėta, būtent vartotojų teisių apsauga ir veiksmingos konkurencijos užtikrinimas yra tie tikslai, kurių siekiama tiek numerio perkeliavimo galimybę įtvirtinančiomis, tiek ir kitomis Universaliųjų paslaugų direktyvos nuostatomis. Iš anksčiau nurodytų Elektroninių ryšių reguliavimo tarnybos veiklos tikslų ir uždavinių matyti, jog dalis jų apima būtent šių tikslų elektroninių ryšių srityje įgyvendinimą. Be to, pagal Elektroninių ryšių įstatymo 9 straipsnį, nustatantį Ryšių reguliavimo tarnybos funkcijas, ji prižiūri ir įgyvendina šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas (Elektroninių ryšių įstatymo 9 str. 1 d.), šio įstatymo ir kitų teisės aktų pagrindu priima teisės aktus (Elektroninių ryšių įstatymo 9 str. 11 d.). Taigi Ryšių reguliavimo tarnyba bendrąja prasme neabejotinai yra įgaliota veikti elektroninių ryšių srityje ir įstatymų apibrėžtose ribose priimti šią sritį reguliuojančius teisės aktus.

38. Siekiant įvertinti, ar Ryšių reguliavimo tarnyba turėjo įgaliojimus priimti būtent ginčijamus Aprašo 37, 42 ir 46 punktus, turi būti atskleista Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje nurodytos frazės „Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytais sąlygomis ir terminais“ reikšmė. Išplėstinė teisėjų kolegija, visų pirma, pažymi, jog įstatyminiu lygmeniu numerių perkėlimo galimybės įgyvendinimas yra apibrėžtas tik būtent paminėtoje Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje. Atsižvelgiant į tai bei į jau aptartus Ryšių reguliavimo tarnybos tikslus, uždavinius, funkcijas, manytina, jog įstatymų leidėjas, pavesdamas Ryšių reguliavimo tarnybai nustatyti „sąlygas ir terminus“, kuriais vartotojams užtikrinama numerių perkėlimo galimybė, būtent šiai institucijai pavedė nustatyti visas su numerių perkėlimu susijusias detales, *inter alia* parinkti numerių perkėlimo sistemos modelį, CDB administratoriaus išrinkimo tvarką ir sąlygas, jo veiklos finansavimo tvarką ir t. t. Todėl terminas „sąlygos ir terminai“ aptariamo teisinio reguliavimo kontekste vertintinas kaip itin platus ir apimantis įgaliojimą Ryšių reguliavimo tarnybai sukurti visą numerių perkėlimo sistemos teisinio reguliavimo mechanizmą.

39. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pabrėžia, kad pareiga būtent savo lėšomis užtikrinti abonentą teisę išlaikyti abonentinį numerį, kai yra keičiamas telefono ryšio paslaugų teikėjas ar paslaugų teikimo vieta arba būdas, viešųjų ryšių tinklų ir viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjams yra nustatyta įstatymo lygmeniu (Elektroninių ryšių įstatymo 34 str. 11 d.). Šiuo atveju Ryšių reguliavimo tarnybai pavesta poįstatyminiu aktu tik nustatyti tokios pareigos įgyvendinimo sąlygas ir terminus, tačiau pats pareigos atsiradimas kildinamas iš įstatymų leidėjo valios. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, tokios aplinkybės nesuteikia pagrindo manyti, kad vien tokio pobūdžio, t. y. su pareiga mokėti privalomus užmokesčius susijusio, ginčijamo teisinio reguliavimo nustatymas pats savaime prieštarautų jau anksčiau minėtiems įstatymo viršenybės ar nepiktnaudžiavimo valdžia principams.

40. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, kad Ryšių reguliavimo tarnybos nuostatuose taip pat yra detalios įtvirtintos šios tarnybos pareiga nustatyti ginčijamą teisinį reguliavimą: pagal paminėtų nuostatų 8.10 punktą, Ryšių reguliavimo tarnyba nustato viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams abonentą teisę išlaikyti abonentinį numerį, kai abonentas keičia telefono ryšio paslaugų teikėją ar paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo terminus ir sąlygas, įskaitant paslaugų, kurių reikia šiai abonentui teisei užtikrinti, teikimo sąlygas, taip pat

parenka tokių paslaugų teikėją, sudaro atitinkamą sutartį, prižiūri jos vykdymą ir taiko joje nustatytas sankcijas už atitinkamų įpareigojimų nevykdymą.

41. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat atkreipia dėmesį, jog pareiškėjas, ginčydamas CDB administratoriaus išrinkimą 10 metų terminui, nenurodo jokių konkrečių teisės aktų nuostatų, kurioms toks terminas galimai prieštarautų. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, byloje nėra pateikta jokių duomenų apie akivaizdų tokio termino neproporcingumą, taip pat nėra jokių duomenų, leidžiančių spręsti, kad nustačius trumpesnę CDB administratoriaus išrinkimo laikotarpį, abonentinių numerių sistemos veikimo sąnaudos per laikotarpį, kurį nuo išrinkimo CDB administratoriumi buvo UAB „Mano numeris“, būtų buvusios mažesnės. Priešingai – šio termino įtvirtinimu, kaip nurodo Ryšių reguliavimo tarnyba, siekta užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvų abonentinių numerių perkėlimo sistemos veikimą. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo argumentai dėl paminėto termino neproporcingumo atmestini kaip nepagrįsti.

42. Aptariamo klausimo kontekste išplėstinė teisėjų kolegija taip pat atkreipia dėmesį ir į tai, jog byloje nekyla ginčas dėl to, kad renkantis abonentinių numerių perkėlimo sistemos realizavimo ir finansavimo Lietuvoje būdus, buvo konsultuojamasi su rinkos dalyviais. Operatoriai raštu teikė pasiūlymus ir pritarė, kad abonentinių numerių perkėlimo paslauga būtų realizuojama naudojantis centrine duomenų baze ir kad centrinę duomenų bazę administruojančią įmonę Ryšių reguliavimo tarnyba išrinktų viešo konkurso būdu. Pažymėtina ir tai, kad pastabų ar pasiūlymų dėl abonentinių numerių perkėlimo sistemos realizavimo, CDB administratoriaus išrinkimo būdo ir CDB administratoriaus paslaugų teikimo termino taip pat neturėjo nei Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, sprendęs klausimą dėl pasirinktą modelį įtvirtinančio teisės akto atitikties Europos Sąjungos teisei, nei Konkurencijos taryba, nei kitos valstybės institucijos.

43. Atsižvelgdama į visas išdėstytas aplinkybes, išplėstinė teisėjų kolegija daro išvadą, kad nėra jokio pagrindo teigti, jog Ryšių reguliavimo tarnyba viršijo savo kompetenciją, patvirtindama Aprašą, t. y. nustatydamą abonto teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygas bei tvarką, bei *inter alia* apibrėždamą CDB administratoriaus išrinkimo tvarką, terminą bei jo paslaugų finansavimą. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, atlikta sisteminė teisės aktų analizė bei nurodytos aplinkybės leidžia daryti išvadą, jog minėtų nuostatų priėmimas visiškai atitiko Ryšių reguliavimo tarnybos kompetenciją, jai, kaip elektroninių ryšių paslaugų gavėjų teisių ir teisėtų interesų apsaugą užtikrinančiai institucijai, keliamus tikslus, uždavinius ir funkcijas. Išplėstinei teisėjų kolegijai taip pat nekyla abejonių ir dėl to, kad šių nuostatų įtvirtinimas pateko į Ryšių reguliavimo tarnybai Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje suteiktų įgaliojimų apimtį.

44. Apibendrinama tai, kas išdėstyta, išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, jog Aprašo 38 punktas neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, o Aprašo 42 ir 46 punktai neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, 4 straipsnio 2 daliai ir 8 straipsniui, kiek jie susiję su Ryšių reguliavimo tarnybos kompetencijos apibrėžimu šios bylos kontekste.

Dėl centrinės duomenų bazės administratoriaus veiklos finansavimo

45. Prašydamas ištirti tam tikrą Aprašo nuostatų teisėtumą, pareiškėjas nurodo, kad jomis buvo nukrypta nuo Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje įtvirtinto kainų pagrįstumo sąnaudomis principo. Pagal paminėtą įstatymo nuostatą, su joje nurodytų abonentų teisių (t. y. su abonto teise išlaikyti abonentinį numerį) įgyvendinimu susijusios prieigos kainos turi būti pagrįstos sąnaudomis.

46. Pareiškėjo nuomone, Aprašo 37 punkte įtvirtintas reguliavimas, pagal kurį viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai finansuoja CDB administratoriaus veiklą reguliariai mokamais užmokesčiais, proporcingais jiems skirtų abonentinių numerių skaičiui, pažeidžia paminėtą principą, kadangi juo nustatoma mobiliojo ryšio operatorių pareiga finansuoti visus CDB administratoriaus veiklos kaštus, nepaisant to, ar jie yra susiję su numerių perkėlimu, ar

ne, o finansavimo lėšų dydis, mokamas mobiliojo ryšio operatorių, apskaičiuojamas atsižvelgiant į mobiliojo ryšio operatoriaus turimų abonentų skaičių, nepaisant to, kokia abonentų dalis naudojasi numerių perkėlimo paslauga.

47. Pareiškėjas šiuo aspektu ginčija ir Aprašo 38 punktą, kuris nustato, jog konkretūs užmokesčiai, mokėtini pagal Aprašo 37 punktą, taip pat kiti užmokesčiai už CDB administratoriaus teikiamas paslaugas nustatomi pagal CDB administratoriaus ir Ryšių reguliavimo tarnybos sudarytą sutartį dėl centrinės duomenų bazės administravimo. Pareiškėjo nuomone, toks reguliavimas pažeidžia jau minėtą kainų pagrįstumo sąnaudomis principą, nes nustatomas sutartimi, be to, juo neužtikrinama, kad bus apmokėta tik ta CDB administratoriaus veiklos kaštų dalis, kuri yra patiriama dėl realių konkretaus numerio perkėlimo proceso sąnaudų, t. y. mobiliojo ryšio operatoriams tenka mokėti už CDB administratoriaus kasdienės ūkinės veiklos vykdymą.

48. Atsižvelgdama į nurodytus motyvus, išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, kad byloje turi būti ištirta, ar Apraše įtvirtinti CDB administratoriaus finansavimo ir kainodaros principai bei su jais susijusi CDB administratoriaus išrinkimo tvarka yra nustatyti pagrįstai. Todėl išplėstinė teisėjų kolegija kainų nustatymo teisėtumo plotmėje vertins, ar Aprašo 37 ir 38 punktai, taip pat Aprašo 42 ir 46 punktai neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai.

49. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymi, jog pagal ABTĮ 3 straipsnio 2 dalį teismas nevertina ginčijamo administracinio akto bei veiksmų (ar neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, o tik nustato, ar konkrečiu atveju nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas, ar administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, taip pat ar aktas (veika) neprieštarauja tikslams bei uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo atitinkamus įgaliojimus. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog tokie klausimai, kaip konkretaus abonentinių numerių perkėlimo modelio pasirinkimo tikslingumas, konkrečios kainos už abonentinių numerių perkėlimo sąnaudas apskaičiavimas ir pan., iš esmės yra susiję vien su ekonominio pobūdžio ar politinio tikslingumo vertinimu, todėl nagrinėjamai bylai teisės taikymo požiūriu nėra reikšmingi. Atsižvelgdama į tai, išplėstinė teisėjų kolegija, tirdama aptartų nuostatų teisėtumo klausimą, vertins jų atitiktį aukštesnės galios teisės aktams, nepasisakydama dėl paminėtų klausimų.

50. Vertindama Apraše įtvirtintą su kainų nustatymu susijusį reguliavimą, išplėstinė teisėjų kolegija, visų pirma, atkreipia dėmesį, jog, kaip jau minėta, Universaliųjų paslaugų direktyva yra nukreipta į elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikimą galutiniams paslaugų gavėjams, t. y. šia direktyva siekiama veiksmingos vartotojų teisių apsaugos. Pagal Aprašo 14 punktą operatoriai negali imti jokio užmokesčio, susijusio su abonentinio numerio perkėlimu, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikimo vietą ar būdą, o Aprašo 15 punktas įtvirtina, kad perleidėjas negali imti jokio užmokesčio, susijusio su abonentinio numerio perkėlimu, keičiant viešųjų telefono ryšių paslaugų teikėją. Kadangi abonentinių numerių perkėlimas vartotojams yra nemokamas, darytina išvada, jog pagal Lietuvoje pasirinktą ir Apraše įtvirtintą modelį, Lietuvos vartotojų interesai numerių perkėlimo aspektu yra neabejotinai apsaugoti.

51. Pažymėtina, jog bylos nagrinėjimo metu buvo gauta ir Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nuomonė dėl byloje nagrinėjamų klausimų, kurioje ši institucija nurodė, kad už numerio perkėlimą vartotojui mokėti nereikia ir todėl jis turi teisę laisvai rinktis jo poreikius geriausiai atitinkantį viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, nepatirdamas dėl to jokių išlaidų. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nuomone, vartotojo teisės šiuo metu galiojančiais teisės aktais, suteikiančiais teisę laisvai rinktis viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, nėra pažeidžiamos.

52. Iš ginčijamų Aprašo 37 ir 38, taip pat 42 ir 46 punktų matyti, jog viešo konkurso būdu 10 metų terminui išrinkto CDB administratoriaus veikla yra finansuojama viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjų reguliariai mokamais užmokesčiais, proporcingais jiems skirtų abonentinių numerių skaičiui ir nustatomais sutartyje tarp Ryšių reguliavimo tarnybos ir CDB administratoriaus. Būtent tokį CDB administratoriaus išrinkimo ir finansavimo modelį įtvirtina ginčijamos Aprašo nuostatos.

53. Vertinant, ar tokie kainodaros principai yra pagrįsti, išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, visų pirma, būtina įvertinti CDB administratoriaus veiklos prigimtį ir ypatumus, taip pat

kriterijus, kuriais remiantis buvo nustatyti paminėti principai. Pažymėtina, jog CDB administratorius – tai Aprašo nustatyta tvarka ir sąlygomis Ryšių reguliavimo tarnybos išrinktas ūkio subjektas, kuris administruoja centrinę duomenų bazę, koordinuoja jos veiklą ir centralizuotu būdu valdo abonentinių numerių perkėlimo procesą (Aprašo 3 p.). Centrinė duomenų bazė, kurią naudojant vykdomas abonentinio numerio perkėlimas, užtikrina galimybę nedelsiant bet kuriuo metu gauti apie bet kurią abonentinį numerį informaciją, reikalingą nukreipti perduodamą informaciją į šį abonentinį numerį naudojančio viešųjų ryšių tinklą ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjo tinklą (Aprašo 29 p.). Apraše taip pat pat numatyta, kad CDB administratorius yra atsakingas už centrinės duomenų bazės sukūrimą ir administravimą. Be to, CDB administratorius, konsultuodamasis su Lietuvos Respublikoje veikiančiais viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjais, parengia naudojimosi centrine duomenų baze sąlygas, įskaitant finansinius, techninius ir administracinius reikalavimus, kad būtų užtikrintas abonentinio numerio perkėlimas, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, naudojant centrinę duomenų bazę, ir suderina šias sąlygas su Ryšių reguliavimo tarnyba (Aprašo 33 p.). CDB administratorius taip pat užtikrina galimybę Ryšių reguliavimo tarnybai nedelsiant elektroniniu būdu bet kuriuo metu gauti informaciją apie konkrečius perkeltus abonentinius numerius (Aprašo 32 p.), taip pat savo interneto svetainėje ar kita vieša ir nemokamai bet kuriam asmeniui prieinama forma skelbia naudojimosi centrine duomenų baze sąlygas, įskaitant finansines, technines ir administracines sąlygas. Pažymėtina ir tai, kad CDB administratorius privalo vykdyti visus Ryšių reguliavimo tarnybos nurodymus, susijusius su Aprašo įgyvendinimu, įskaitant ir nurodymus dėl centrinės duomenų bazės funkcijų vykdymo nutraukimo procedūros (Aprašo 40 p.), kiekvienais metais pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai metinę veiklos, įskaitant ir finansinę, ataskaitą už praėjusius metus. Pagal Viešo konkurso išrinkti centrinės duomenų bazės administratorių sąlygų, patvirtintų Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2004 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. 1V-371 „Dėl Viešo konkurso išrinkti centrinės duomenų bazės administratorių sąlygų patvirtinimo“ (toliau – ir Konkurso sąlygos), 2 punktą matyti, jog CDB administratoriumi išrinktas subjektas turi savo lėšomis įkurti centrinę duomenų bazę, ją administruoti, koordinuoti jos veiklą, centralizuotu būdu valdyti abonentinių numerių perkėlimo procesą ir teikti atitinkamas paslaugas viešųjų telefono ryšių tinklų ir viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjams. Paminėtos nuostatos leidžia daryti išvadą, jog, viena vertus, visos viešo konkurso būdu išrinkto ūkio subjekto funkcijos, kurios yra susijusios su jo, kaip CDB administratoriaus, veikla, yra nukreiptos į vieną tikslą, t. y. į tinkamą abonto teisės išlaikyti abonentinį numerį įgyvendinimą, vykdant abonentinių numerių perkėlimą. Kita vertus, iš paminėtų nuostatų matyti, jog šiam tikslui pasiekti CDB administratorius yra įpareigotas vykdyti platų spektrą funkcijų, kurios neapsiriboja vien techniniu veiksmu – konkreta numerio perkėlimu, tačiau yra būtinos tinkamam šios funkcijos vykdymui užtikrinti.

54. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, vien ta aplinkybė, jog CDB administratoriui yra sumokama ne už kiekvieną perkeltą abonentinį numerį, o apskaičiuojant kainą pagal kitokią metodiką, dar savaime nereiškia, jog toks kainų apskaičiavimas yra nepagrįstas ir neteisingas. Pabrėžtina, jog įstatymas neįtvirtina konkrečių reikalavimų ir nurodymų, koku būdu turi būti finansuojamos numerių perkėlimo paslaugos, todėl gali būti pasirinkti įvairūs tokio finansavimo variantai, jei jie yra pagrįsti, atitinkantys bendruosius protingumo, proporcingumo ir teisingumo principus.

55. Nors nagrinėjamoje byloje yra vertinamas ginčijamų Aprašo nuostatų teisėtumas, tačiau, išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, šios nuostatos yra neatsiejamai susijusios su jau paminėtomis Konkurso sąlygomis. Būtent šis teisės aktas atskleidžia, kaip ginčijamos nuostatos veikė realiai parenkant CDB administratorių ir įtvirtinant konkrečius užmokesčius, kuriuos turi mokėti operatoriai. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog iš Konkurso sąlygų galima spręsti apie nagrinėjamo atveju ginčijamos kainodaros sudedamąsias dalis ir jos įtvirtinimo kriterijus, todėl Aprašo nuostatų teisėtumą būtina vertinti atsižvelgiant į šį teisės aktą.

56. Išplėstinė teisėjų kolegija, visų pirma, atkreipia dėmesį, jog pagal Konkurso sąlygų 21 punktą, viešo konkurso dalyviai turėjo pasiūlyme nurodyti šiuos užmokesčius, skirtus užtikrinti tinkamą abonentinių numerių perkėlimo proceso veikimą: 1) vienkartinio užmokesčio dydį, kuri

turės sumokėti viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjas, kurio paslaugomis abonentas pageidauja naudotis ar naudojasi, išlaikydamas telefono ryšio numerį, kuris buvo ar yra naudojamas gauti kito viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjo paslaugas, CDB administratoriui už konkretaus abonentinio numerio perkeliavimo gavėjui procesą; 2) užmokesčio dydį vienam abonentiniam numeriui per metus, reguliariai imamą iš viešųjų telefono ryšio tinklų operatorių ir viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjų, kuriems yra skirti abonentiniai numeriai, skirtą CDB administratoriaus veiklai finansuoti; 3) metinį užmokesčio dydį vienam viešųjų telefono ryšio tinklų operatoriui ar viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjui už periodinį (ne rečiau, nei vieną kartą per 24 val.) centrinės duomenų bazės ir operatyvios užklausėjo duomenų bazės duomenų apie visus per periodą centrinės duomenų bazės pagalba perkeltus telefono ryšius sinchronizavimą; 4) metinį užmokesčio dydį vienam viešųjų telefono ryšio tinklų operatoriui ar viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjui už užtikrinamą galimybę nedelsiant bet kuriuo metu gauti apie bet kurią perkeltą abonentinį numerį informaciją (pastovaus sinchronizavimo su užklausėjo operatyvia duomenų baze arba skambučio sudarymo, naudojant telekomunikacinę įrangą, nurodytą Konkurso sąlygų 31 punkte, arba kitais tinkamais būdais), reikalingą nukreipti skambutį į šį abonentinį numerį naudojančio viešojo telefono ryšio tinklo operatoriaus ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjo tinklą. Be to, Konkurso sąlygų 22 punktą taip pat įtvirtino, kad jeigu konkurso dalyvis teiks papildomas paslaugas, susijusias su telefono ryšio numerio perkeliavimu, kurių kainos nenurodytos pasiūlyme, tai tokios kainos, be kita ko, turi būti pagrįstos sąnaudomis. Tame pačiame punkte taip pat numatyta, kad Ryšių reguliavimo tarnyba gali pareikalauti dokumentų, pagrindžiančių konkurso dalyvio nustatytas sąnaudas.

57. Atsižvelgdama į tai, kas paminėta, išplėstinė teisėjų kolegija vertina, jog visi Konkurso sąlygose numatyti užmokesčiai, kuriems pasiūlymus turėjo pateikti konkurse dalyvaujantys ūkio subjektai, yra vienareikšmiškai susiję su abonentinio numerio perkėlimo funkcijos įgyvendinimu ir nuo jos neatsiejami. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, tokie užmokesčiai vertintini kaip visiškai pagrįsti operatorių mokamos kainos CDB administratoriui komponentai. Be to, iš paminėto Konkurso sąlygų 22 punkto matyti, kad kainos turėjo būti nustatytos atsižvelgiant į sąnaudas, o Ryšių reguliavimo tarnybai buvo suteikti įgaliojimai patikrinti šio reikalavimo laikymąsi. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymi, jog pareiškėjas, pateikdamas argumentus dėl kainų nepagrįstumo sąnaudomis, nepateikia jokių konkrečių tokio nepagrįstumo įrodymų. Priešingai, iš paminėtų aplinkybių matyti, jog įtvirtintas teisinis reguliavimas nukreiptas būtent į kainų pagrįstumo užtikrinimą, išskiriant aiškias tokių kainų sudedamąsias dalis. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pabrėžia, jog vien tai, kad Aprašo 37 punkte minimas CDB administratoriaus veiklos finansavimas, nereiškia, jog finansuojama su numerių perkėlimu objektyviai nesusijusi veikla. Iš nurodytų aplinkybių matyti, jog ši sąvoka apima būtent su numerių perkėlimu susijusių išlaidų finansavimą.

58. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymi, kad pagal Konkurso sąlygų 91 punktą, į derybas dėl sutarties sudarymo kviečiamas aukščiausią įvertinimą gavęs konkurso dalyvis, tokiu būdu užtikrinant, kad konkursą laimėtų ir centrinės duomenų administratoriumi taptų geriausia pasiūlymą pagal nustatytus kriterijus (pasiūlytas kainas, dalyvio vykdomą veiklą ir įgyvendintus projektus, techninio sprendimo, techninių sąlygų efektyvumą) pateikęs ūkio subjektas (Konkurso sąlygų 85–89 p.). Pažymėtina, jog šiuo metu CDB administratoriaus paslaugas teikiantis UAB „Mano numeris“ iš visų dalyvių pasiūlė mažiausią kainą už abonentinių numerių perkėlimo sistemos veikimą. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, nurodytos aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad tokiu būdu, t. y. būtent vykdant viešąjį konkursą, buvo užtikrinta, jog operatoriai dėl abonentinių numerių perkėlimo patirs mažiausias sąnaudas – numerių perkėlimo paslaugas jiems teiks ūkio subjektas, pasiūlęs jas už mažiausią kainą.

59. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymi, kad išdėstytos aplinkybės paneigia pareiškėjo nurodomą argumentą, jog Aprašo nuostatos neatitinka Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalies, kadangi jos įtvirtina sutartinės kainos tarp CDB administratoriaus ir Ryšių reguliavimo tarnybos nustatymą. Pabrėžtina, jog į paminėtą sutartį yra įrašoma ta kaina, kurią konkurso metu pasiūlo geriausia pasiūlymą pateikęs konkurso dalyvis. Taigi ši kaina nėra sutartinių derybų objektas – konkurso, kuris yra būtina sąlyga šiai sutarčiai sudaryti, metu yra nustatomas jo

laimėtojas ir paslaugų teikimo kaina. Kaip jau minėta, Ryšių reguliavimo tarnyba turėjo įgaliojimus Apraše įtvirtinti tokį modelį, o jo veikimas pagrįstas būtent centrinės duomenų bazės administratoriaus išrinkimu viešo konkurso būdu. Todėl, išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, nėra pagrindo teigti, kad viešo konkurso metu nustatytos kainos įtvirtinimas sutartyje tarp CDB administratoriaus ir Ryšių reguliavimo tarnybos pažeidžia Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalį.

60. Pareiškėjas kaip nepagrįstą taip pat vertina ir Aprašo 37 punkte įtvirtintą reguliavimą, pagal kurį sutartyje tarp CDB administratoriaus ir Ryšių reguliavimo tarnybos nustatyti užmokesčiai paskirstomi proporcingai operatoriams skirtų abonentinų numerių skaičiui. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, tai, kad abonentinio numerio perkėlimo sąnaudos, tenkančios vienam abonentui, yra pastovios ir nepriklauso nuo konkretaus operatoriaus dydžio bei faktiškai perkeliama abonentinų numerių skaičiaus, šiuo atveju negali būti vertinama kaip kainų nepagrįstumas sąnaudomis, kadangi centrinės duomenų administratoriaus sąnaudos yra paskirstomos proporcingai paskirtų abonentinų numerių skaičiui. Taigi egzistuoja objektyvus ir aiškus kainų nustatymo kiekvienam operatoriui kriterijus, kuris paremtas proporcingumo principu. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, byloje nėra pateikta jokių pagrįstų duomenų, kad tokio kriterijaus taikymas iškraipytų kainos pagrįstumą ar nulemtų nesąžiningą jos nustatymą.

61. Išplėstinė teisėjų kolegija nagrinėjamų klausimų kontekste taip pat pažymi, jog UAB „Mano numeris“ viešą konkursą dėl CDB administratoriaus išrinkimo laimėjo, pasiūlęs 1 Lt dydžio sumą antrajai iš keturių Konkurso sąlygų 21 punkte nurodytų kainos sudedamųjų dalių, tai yra, užmokesčio dydį vienam abonentiniam numeriui per metus, reguliariai imamą iš operatorių, kuriems yra skirti abonentiniai numeriai, skirtą CDB administratoriaus veiklai finansuoti. Likusioms trims sudedamosioms kainos dalims UAB „Mano numeris“ pasiūlė 0 Lt užmokesčio dydį. Kaip nurodė Ryšių reguliavimo tarnyba bylos nagrinėjimo metu, ši 1 Lt suma faktiškai apima visas kainas, orientuotas į sąnaudas, sudedamąsias dalis. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, tai tėra vienas iš galimų pasirinkti kainos apskaičiavimo būdų. Norminės administracinės bylos nagrinėjimo požiūriu svarbu tai, jog, kaip minėta, jis yra nustatytas vadovaujantis teisiniu reguliavimu, kuris užtikrina tiek kainų pagrįstumo, tiek jų proporcingo paskirstymo principų laikymąsi.

62. Atsižvelgdama į visa tai, kas išdėstyta, išplėstinė teisėjų kolegija sprendžia, jog nagrinėjamoje byloje nėra jokio pagrindo teigti, kad CDB administratoriaus išrinkimo tvarka ir jo kainodaros principai Apraše buvo nustatyti tokiu būdu, kuris pažeistų Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje įtvirtintas nuostatas. Todėl išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, kad Aprašo 37 ir 38 punktai, taip pat Aprašo 42 ir 46 punktai neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai.

Dėl konkurencijos teisės aspektų

63. Pareiškėjo nuomone, tam tikros ginčijamo Aprašo nuostatos, įtvirtinančios CDB administratoriui keliamus reikalavimus bei jo teikiamų paslaugų kainodarą, prieštarauja konkurencijos teisės principams, įtvirtintiems Elektroninių ryšių įstatyme bei Konkurencijos įstatyme. Aprašo 30 punkte, kurio teisėtumu Pareiškėjas abejoja, įtvirtinta, kad CDB administratorius negali būti susijęs su Lietuvos Respublikoje veikiančiais viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjais Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo prasme. Pareiškėjo nuomone, tokia nuostata prieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui. Dėl konkurencijos teisės aspektų pareiškėjas abejoja ir Aprašo 37 punktu, apibrėžiančiu CDB administratoriaus veiklos finansavimą reguliariai mokamais užmokesčiais, kuriuos proporcingai skirtų abonentinų numerių skaičiui moka viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai. Anot pareiškėjo, toks reguliavimas prieštarauja Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalims, pagal kurias privaloma užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę ir draudžiama privileijuoti atskirus ūkio subjektus.

64. Išplėstinė teisėjų kolegija, vertindama Aprašo 30 punkto teisėtumą, visų pirma, pažymi, jog pareiškėjas jo neteisėtumą iš esmės grindžia vien, jo nuomone, netinkamo modelio Lietuvos atveju pasirinkimu. Anot pareiškėjo, mobiliojo ryšio operatorių įkurtam ūkio subjektui atliekant CDB administratoriaus funkcijas, būtų užtikrinamas efektyvus sąnaudomis pagrįstos kainos taikymas. Šiuo aspektu išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog, kaip jau minėta, konkretaus modelio pasirinkimas įgyvendinant numerio perkeliavimo galimybę yra paliktas Europos Sąjungos valstybių narių diskrecijai, ir todėl nacionalinės institucijos gali pačios pasirinkti metodą, kuris joms atrodo labiausiai tinkamas įgyvendinti numerio perkėlimo sistemą taip, kad vartotojai nebūtų atgrasinti pasinaudoti šia galimybe. Išplėstinė teisėjų kolegija pritaria Ryšių reguliavimo tarnybos pozicijai šiuo klausimu, jog pats savaime vienas modelis negali būti vertinamas kaip pranešėnis už kitus, nes kiekviena valstybė narė jį pasirenka, atsižvelgdama į skirtingas aplinkybes konkrečiu atveju.

65. Ryšių reguliavimo tarnyba, pasisakydama dėl Aprašo 30 punkto atitikties veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui, nurodo, kad esant CDB administratoriaus sąsajai su vienu ar keliais Lietuvoje veikiančiais viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjais, būtų sudarytos prielaidos jų veiksmų derinimui, siekiant daryti įtaką konkurentų veiklos sąlygoms, riboti naujų ūkio subjektų patekimą į rinką, diskriminuoti vienus paslaugų teikėjus kitų atžvilgiu, taip darant neigiamą įtaką visos elektroninių ryšių rinkos vystymuisi ir plėtrai bei abonentų teisėms ir teisėtiems interesams. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, tokie Ryšių reguliavimo tarnybos argumentai vertintini kaip pagrįsti ir įrodantys, jog aptariamu reguliavimu buvo siekiama būtent užtikrinti veiksmingą konkurenciją ir efektyvų centrinės duomenų bazės administravimą. Be to, atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjams nėra sudaryta kliūtis dalyvauti CDB administratoriaus veikloje, užtikrinus, kad CDB administratoriaus kontrolė nebus sutelkta vieno ar kelių atskirų teikėjų rankose. Atsižvelgdama į nurodytus argumentus, išplėstinė teisėjų kolegija sprendžia, kad pareiškėjas tinkamai nepagrindė Aprašo 30 punkto prieštaravimo veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui, tokio prieštaravimo požymių šioje byloje nenustatė ir teismas. Todėl išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, kad Aprašo 30 punktas neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui.

66. Vertindama Aprašo 37 punkto atitiktį Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 daliai, išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog Konkurencijos įstatymo 4 straipsnis, be kita ko, yra skirtas įgyvendinti Konstitucijos 46 straipsnyje įtvirtintą sąžiningos konkurencijos laisvės principą. Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 dalis numato pareigą viešojo administravimo subjektams, įgyvendinantiems jiems pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos laisvės reguliavimu, užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę, o Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalis draudžia viešojo administravimo subjektams priimti sprendimus, kuriais taikomos privilegijos atskiriems ūkio subjektams ar jie yra diskriminuojami, sudarant skirtingas konkurencijos atitinkamoje rinkoje sąlygas, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų negalima išvengti vykdant teisės aktų reikalavimus.

67. Pažymėtina, jog pareiškėjo pateikiami argumentai dėl galimo Aprašo 37 punkto prieštaravimo Konkurencijos įstatymui, iš esmės yra susiję su Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, t. y. draudimu privilegijuoti ūkio subjektus. Pareiškėjo nuomone, ginčijamu reguliavimu buvo privilegijuojamas CDB administratorius, kadangi toks reguliavimas atitinka visas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007 m. lapkričio 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A²-32/2007; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. sausio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-45/2008) apibrėžtas sąlygas, būtinas Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies pažeidimui konstatuoti.

68. Pareiškėjas nurodo, kad, pirma, institucijos sprendimas teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus arba jų grupes, kadangi Ryšių reguliavimo tarnyba ginčijamu reguliavimu leido gauti neproporcingai didelę maržą teikiant numerių perkėlimo paslaugas. Antra, dėl tokio sprendimo atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, kadangi, viena vertus, nepagrįstai išauga administruoti centrinę

duomenų bazę paskirto ūkio subjekto pajamos, bei, kita vertus, daugiau aptarnaujamų vartotojų turintys operatoriai patiria gerokai daugiau nepagrįstų išlaidų. Trečia, skirtingos konkurencijos sąlygos nėra sąlygotos Lietuvos Respublikos įstatymų vykdymu, kadangi šiuo atveju, anot pareiškėjo, Aprašo 37 punkto nuostatos prieštarauja Elektroninių ryšių įstatyme įtvirtintam reguliavimui. Atsižvelgdamas į nurodytus argumentus, teismas Aprašo 37 punkto atitiktį Konkurencijos įstatymui vertins būtent šioje plotmėje. Kaip savo praktikoje paminėtose bylose yra nurodęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, nenustačius bent vienos iš išvardytų sąlygų, nėra pagrindo įtarti ir Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimą.

69. Išplėstinė teisėjų kolegija, visų pirma, pažymi, jog pagal Apraše įtvirtintą reguliavimą CDB administratorius yra išrenkamas viešo konkurso tvarka, taigi juo gali būti išrinktas bet kuris ūkio subjektas, pateikęs geriausią pasiūlymą viešojo konkurso metu. Atkreiptinas dėmesys, jog byloje gautoje Konkurencijos tarybos nuomonėje dėl Aprašo atitikties Konkurencijos įstatymui taip pat nurodoma, jog vien tai, kad pareiškėjui yra nepriimtinas Aprašo 37 punkte įtvirtintas CDB administratoriaus paslaugų finansavimo modelis, savaime nereiškia, jog ši nuostata privilegijuoja ar diskriminuoja atskirus ūkio subjektus. Kaip pabrėžia ir Konkurencijos taryba, viešojo konkurso organizavimas yra vienas iš būdų užtikrinti konkurenciją tarp galimų atitinkamos paslaugos teikėjų, o užmokesčio už teikiamas paslaugas nustatymo metodas, jeigu jis visiems konkurse dalyvaujantiems ūkio subjektams taikomas vadovaujantis vienodais principais, savaime nelemia atskirų ūkio subjektų diskriminavimo ar privilegijavimo ir savaime nesudaro skirtingų konkurencijos atitinkamoje rinkoje sąlygų.

70. Kaip minėta, nagrinėjamu atveju visi ūkio subjektai lygiomis teisėmis galėjo dalyvauti viešame konkurse dėl CDB administratoriaus išrinkimo. Visi konkurso dalyviai buvo vertinami atsižvelgiant į tuos pačius kriterijus, kurie buvo nukreipti nustatyti, kurio ūkio subjekto pasiūlymas užtikrintų efektyviausią centrinės duomenų bazės administravimą ir mažiausią teikiamų paslaugų kainą. CDB administratoriaus išrinkimo kriterijai, jo veiklos principai buvo aiškūs ir žinomi iš anksto, todėl nėra jokio pagrindo teigti, jog vėlesnė išrinkto CDB administratoriaus veikla ir atitinkamų užmokesčių, pasiūlytų viešo konkurso metu, gavimas lemia jo privilegijavimą prieš kitus ūkio subjektus. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pabrėžia, kad CDB administratoriaus taikomi mokesčiai pagal Aprašo 37 punktą visiems jo paslaugas gaunantiems ūkio subjektams yra nustatomi vadovaujantis vienodais principais, t. y. proporcingai turimų abonentų skaičiui. Kaip jau minėta, toks kainodaros principas vertintinas kaip vienas iš galimų pasirinkimų, o esant aiškiems ir visiems vienodai taikomiems jo veikimo kriterijams, nėra pagrindo manyti jį sudarant sąlygas privilegijuoti atskirus ūkio subjektus. Išdėstytos aplinkybės suteikia pakankamą pagrindą daryti išvadą, kad nagrinėjamu atveju nėra sąlygų, būtinų konstatuoti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies pažeidimą, visumos.

71. Išplėstinė teisėjų kolegija, apibendrinama tai, kas išdėstyta, taip pat pažymi, jog iš Ryšių reguliavimo tarnybos bylos nagrinėjimo metu pateiktų argumentų matyti, kad ji, nustatydama ginčijamą reguliavimą, siekė užtikrinti sąžiningą konkurencijos laisvę, t. y. kad konkurencija rinkoje nebūtų sutrikdyta, iškraipyta ar apribota. Pagrįsdama ginčijamo teisinio reguliavimo nustatymą, Ryšių reguliavimo tarnyba į bylą pateiktuose procesiniuose dokumentuose akcentuoja būtent veiksmingos konkurencijos ir vartotojų teisių apsaugą, kurie yra pagrindiniai Universaliųjų paslaugų direktyvos, numatančios abonto teisės išlaikyti abonentinį numerį užtikrinimo reikalavimą, tikslai. Dar kartą pabrėžtina ir tai, jog Ryšių reguliavimo tarnyba, prieš įtvirtindama būtent tokį paminėtos teisės užtikrinimo modelį, koks yra nustatytas Apraše, konsultavosi su operatoriais, būsimu teisinio reguliavimo projektą taip pat derino ir su kitomis valstybės institucijomis, taip siekdama užtikrinti tinkamiausio modelio pasirinkimą. Visos nurodytos aplinkybės ir išdėstyti motyvai suteikia pagrindą daryti išvadą, jog ginčijamas Aprašo 37 punktas neprieštarauja Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalims, draudžiančioms viešojo administravimo subjektams privilegijuoti atskirus ūkio subjektus.

72. Pareiškėjo nuomone, byloje kyla poreikis aiškinti Universaliųjų paslaugų direktyvos 30 straipsnio 2 dalį, kadangi pareiškėjas ir atsakovas skirtingai interpretuoja sąnaudų principo, kuris kyla iš šios direktyvos, taikymo ribas.

73. Pagal ABTĮ 4 straipsnio 3 dalį, įstatymų nustatytais atvejais teismas kreipiasi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją prašydamas prejudicinio sprendimo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu. Pagal Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 40¹ straipsnio 1 dalį, teismas, kuriam taikant Europos Sąjungos teisės normas iškilo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimas, kurį išnagrinėti būtina, kad sprendimas byloje būtų priimtas, turi teisę kreiptis į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją su prašymu pateikti dėl to prejudicinį sprendimą. To paties straipsnio 2 dalis įtvirtina, kad paminėtu atveju Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas privalo prašyti kompetentingos Europos Sąjungos teisminės institucijos prejudicinio sprendimo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu. Taigi iš nurodytų teisės normų matyti, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas į ESTT kreiptis privalo tais atvejais, kai jam iškyla Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimas, kurį išnagrinėti būtina, kad byloje būtų priimtas sprendimas.

74. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, tam, kad ši byla būtų išnagrinėta ir joje priimtas sprendimas, būtinybės kreiptis į ESTT nėra. Byloje nustatius, kad Apraše įtvirtintas reguliavimas nepažeidė kainų pagrįstumo sąnaudomis principo, o įtvirtinti kainodaros principai buvo pagrįsti ir proporcingi, kreipimasis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą nebūtų tikslingas, kadangi kokybiškai nedarytų įtakos bylos baigčiai. Atsižvelgdama į tai, išplėstinė teisėjų kolegija sprendžia, kad pareiškėjo prašymas dėl kreipimosi į ESTT netenkintinas.

Dėl išvadų, ištyrus Aprašo nuostatų teisėtumą

75. Apibendrindama sprendime išdėstytus motyvus, išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, kad tiriant pareiškėjo ginčijamų Aprašo nuostatų teisėtumą, nebuvo nustatyta jų neatitikties aukštesnės galios teisės aktams. Tokias išvadas teismas padarė, atsižvelgęs į teisinio reguliavimo, susijusio su abonentų teisės išlaikyti abonentinį numerį įgyvendinimu, visumą, pareiškėjo, atsakovo bei nuomones byloje pateikusių subjektų argumentus, ginčijamo reguliavimo priėmimo tikslus ir siekius.

76. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pabrėžia, jog, kaip nustatyta byloje, tokio modelio, kuris vartotojams užtikrina teisę nemokamai išlaikyti abonentinį numerį, įtvirtinimas neabejotinai atitinka Universaliųjų paslaugų direktyvos tikslą užtikrinti vartotojams galimybę gauti kokybiškas viešąsias paslaugas veiksmingos konkurencijos ir laisvo pasirinkimo sąlygomis. Pabrėžtina, jog generalinis advokatas Yves Bot savo 2010 m. balandžio 15 d. išvadoje byloje Nr. 99/09 *Polska Telefonia Cyfrowa sp. z o.o. prieš Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej* (72 p.) taip pat yra nurodęs, jog sprendimas numerių perkėlimo paslaugą vartotojams suteikti nemokamai turi daug privalumų ir ypač leidžia užtikrinti galimybę vartotojams gauti didžiausią naudą iš šios paslaugos.

77. Išdėstytų aplinkybių pagrindu išplėstinė teisėjų kolegija daro išvadą, kad pareiškėjo ginčijamas teisinis reguliavimas neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams ir užtikrina, jog Universaliųjų paslaugų direktyvoje numatytas reikalavimas suteikti abonentams teisę išlaikyti abonentinį numerį yra įgyvendinamas išvien su šios direktyvos tikslais. Atlikusi norminio teisės akto nuostatų teisėtumo tyrimą, išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, jog Aprašo 30 punktas neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui, 37 punktas neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai ir Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalims, 38 punktas neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai ir konstituciniam teisinės valstybės principui, 42 punktas neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, 4 straipsnio 2 daliai, 8 straipsniui ir konstituciniam teisinės valstybės principui, 46 punktas neprieštarauja Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, 4 straipsnio 2 daliai, 8 straipsniui ir konstituciniam teisinės valstybės principui.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 115 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija

n u s p r e n d ž i a :

Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 1V-460 patvirtinto „Abonento teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo“ 30 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui, 37 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai ir Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalims, 38 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai ir konstituciniam teisinės valstybės principui, 42 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, 4 straipsnio 2 daliai, 8 straipsniui ir konstituciniam teisinės valstybės principui, 46 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 daliai, 4 straipsnio 2 daliai, 8 straipsniui ir konstituciniam teisinės valstybės principui.

Sprendimas neskundžiamas.

Teisėjai

Laimutis Alechnavičius

Laimė Baltrūnaitė

Anatolijus Baranovas

Ramūnas Gadliauskas

Dainius Raižys